

LUKU 5.4 Oppilashuolto

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa käytetään oppilas- ja opiskelijahuoltolain käsitteistön sijasta perusopetuksen opiskeluhuollosta nimitystä oppilashuolto, opiskelijasta käsitettä oppilas ja oppilaitoksesta nimitystä koulu. Koulutuksen järjestäjään viitataan käsitteellä opetuksen järjestäjä¹.

Lasten ja nuorten kehitysympäristön ja koulun toimintaympäristön muuttuessa oppilashuollosta on tullut yhä tärkeämpi osa koulun perustoimintaa. Oppilashuolto liittyy läheisesti koulun kasvatus- ja opetustehtävään. Oppilashuoltotyössä otetaan huomioon lapsen edun ensisijaisuus².

Oppilaalla on oikeus saada maksutta sellainen oppilashuolto, jota opetukseen osallistuminen edellyttää³. Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa kouluyhteisössä. Oppilashuoltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä ja koko kouluyhteisöä tukevana yhteisöllisenä oppilashuoltona. Tämän lisäksi oppilailla on lakisääteinen oikeus yksilökohtaiseen oppilashuoltoon. ⁴ Monialainen yhteistyö on oppilashuollossa keskeistä. Oppilashuoltotyötä ohjaavat luottamuksellisuus, kunnioittava suhtautuminen oppilaaseen ja huoltajaan sekä heidän osallisuutensa tukeminen.

Perusopetuksen oppilashuollosta ja siihen liittyvistä suunnitelmista säädetään oppilas- ja opiskelijahuoltolaisissa. Tässä luvussa määrätään oppilashuollon keskeisistä periaatteista, opetustoimeen kuuluvan oppilashuollon tavoitteista sekä paikallisen opetussuunnitelman ja koulukohtaisen oppilashuoltosuunnitelman laatimisesta. Opetuksen toteuttamiseen kuuluvasta oppimisen ja koulunkäynnin tuesta määrätään perusteiden luvussa 7⁵.

5.4.1 Monialainen oppilashuollon yhteistyö

Oppilashuolto järjestetään monialaisessa yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa siten, että siitä muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus⁶. Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa ottaen huomioon oppilaan ikä ja edellytykset. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään myös muiden toimijoiden kanssa.⁷ Kouluyhteisön tai oppilaiden hyvinvoinnissa havaittuihin huolenaiheisiin etsitään ratkaisuja yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa.

Koulussa oppilashuolto on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ja oppilashuoltopalveluista vastaavien työntekijöiden tehtävä. Ensisijainen vastuu kouluyhteisön hyvinvoinnista on koulun henkilökunnalla.⁸ Oppilashuollon palveluja ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä kouluterveydenhuollon palvelut⁹. Näiden asiantuntijoiden tehtävät liittyvät niin yksilöön, yhteisöön kuin yhteistyöhön. Palveluja tarjotaan oppilaille ja huoltajille siten, että ne ovat helposti saatavilla¹⁰. Palvelut järjestetään lain edellyttämässä määrääjässä¹¹.

¹ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013) 1 § 3 mom.

² YK:n Yleissopimus lapsen oikeuksista 1989

³ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 9 § 4 mom.

⁴ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 3 § 1 ja 2 mom.

⁵ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 6 §

⁶ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 9 § 1 mom.

⁷ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 3 § 4 mom. ja 18 § 1 mom.

⁸ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 4 § 1 ja 2 mom.

⁹ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 3 § 3 mom.

¹⁰ Eduskunnan sivistysvaliokunnan mietintö 14/2013 vp.

¹¹ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 15 § ja 17 §

Oppilaille ja heidän huoltajilleen annetaan tieto käytettävissä olevasta oppilashuollosta ja heitä ohjataan hakemaan tarvitsemiaan oppilashuollon palveluja¹². Oppilaan ja huoltajan osallisuus oppilashuollossa, suunnitelmallinen yhteistyö ja oppilashuollosta tiedottaminen lisää oppilashuollon tuntemusta ja edesauttaa palveluihin hakeutumista. Eri ammattiryhmiin kuuluvien työntekijöiden keskinäinen konsultaatio on tärkeä työmenetelmä oppilashuollossa.

Oppilashuollon tavoitteet, tehtävät ja toteuttamisen periaatteet muodostavat esiopetuksesta toisen asteen koulutukseen ulottuvan jatkumon. Eri koulutusasteiden vuorovaikutus on tärkeää pohdittaessa oppilashuollon toimintaa kokonaisuutena. Yhtenäiset käytännöt tukevat eri kehitysvaiheissa oppilaan terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Oppilashuollon monialaisen yhteistyön rakenteita, muotoja ja toimintatapoja kehitetään kouluyhteisössä ja eri yhteistyötahojen kanssa. Kehittämistyö edellyttää oppilashuollon suunnitelmallista arviointia¹³.

Oppilashuoltoryhmät ¹⁴

Opetuksen järjestäjä asettaa oppilashuollon ohjausryhmän ja koulukohtaiset oppilashuoltoryhmät. Yksittäistä oppilasta koskevat asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa asiantuntijaryhmässä. Jokaisella kolmella ryhmällä on omat tehtävät ja niiden perusteella määräytyvä kokoonpano. Kaikki oppilashuoltoryhmät ovat monialaisia, mikä tarkoittaa että ryhmässä on opetushenkilöstön lisäksi kouluterveydenhuoltoa sekä psykologi- ja kuraattoripalveluja edustavia jäseniä sen mukaan kun käsiteltävä asia edellyttää.

Oppilashuollon ohjausryhmä vastaa opetuksen järjestäjäkohtaisen oppilashuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Sille asetetut tehtävät voi hoitaa myös muu tehtävään soveltuva ryhmä. Ohjausryhmä voi olla kahden tai useamman opetuksen järjestäjän yhteinen. Sama ryhmä voi olla myös useamman koulutusmuodon yhteinen, jolloin ryhmästä on perusteltua käyttää nimitystä opiskeluhuollon ohjausryhmä.

Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä vastaa koulun oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Sitä johtaa opetuksen järjestäjän nimeämä edustaja. Opetuksen järjestäjä ja oppilashuollon palveluja tuottavat tahot päättävät yhdessä ryhmän kokoonpanosta, tehtävistä ja toimintatavoista. Oppilashuoltoryhmä voi tarvittaessa kuulla asiantuntijoita. Ryhmän keskeinen tehtävä on yhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen sekä muun yhteisöllisen oppilashuollon toteuttaminen ja kehittäminen.

Asiantuntijaryhmä kootaan yksittäisen oppilaan tai oppilasryhmän tuen tarpeen selvittämiseksi ja oppilashuollon palvelujen järjestämiseksi. Ryhmän kokoa se opetushenkilöstön tai oppilashuollon palveluiden edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu¹⁵. Ryhmän monialainen kokoonpano perustuu tapauskohtaiseen harkintaan ja käsiteltävään asiaan. Ryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Asiantuntijoiden nimeäminen ryhmän jäseniksi ja muiden yhteistyötahojen tai oppilaiden läheisten osallistuminen ryhmän työskentelyyn edellyttää oppilaan tai huoltajan suostumusta.

¹² Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 11 § 1 ja 2 mom.

¹³ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 25 §

¹⁴ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 14 § 1 – 4 mom.

¹⁵ Hallituksen esitys eduskunnalle oppilas- ja opiskelijahuoltolaiksi 67/2013

5.4.1 Monialainen oppilashuollon yhteistyö ja oppilashuoltoryhmät Kuopion kaupunki

Kuopiossa opiskeluhuollon ohjausryhmänä toimii Kasvun ja oppimisen palvelualueen nimeämä työryhmä. Opiskeluhuollon ohjausryhmä vastaa oppilashuollon yleisestä suunnittelusta kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista aina esiopetuksesta toisen asteen opetukseen ja lukiokoulutukseen. Ryhmään kuuluu edustus esiopetuksesta, perusopetuksesta, lukiokoulutuksesta, ammatillisesta 2. asteen koulutuksesta, nuorisotoimista, neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta, Kasvun ja oppimisen tuesta, lastensuojelusta sekä mielenterveyspalveluista. Ryhmä kokoontuu vähintään kaksi kertaa lukuvuodessa.

Kussakin koulussa toimii oma koulukohtainen oppilashuollon työryhmä, jota johtaa rehtori. Tähän monialaiseen yhteisölliseen oppilashuollon työryhmään kuuluvat rehtorin lisäksi koulun koosta riippuen terveydenhoitaja, koululääkäri, kuraattori, psykologi, laaja-alainen erityisopettaja, oppilaanohjaaja sekä opetushenkilöstön, oppilaiden ja huoltajien edustajat. Ryhmän tehtävänä on yhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen sekä muun yhteisöllisen oppilashuollon toteuttaminen ja kehittäminen. Koulukohtainen oppilashuollon työryhmä kokoontuu lukuvuosittain suunnitellusti vähintään kaksi kertaa suunnitellen, kehittämällä ja arvioiden yhteisöllistä oppilashuoltotyötä ja päivittäen oppilashuoltosuunnitelman asiakirjoja (esim. järjestyssäännöt tai koulukohtaiset koulukuljetusta koskevat ohjeet) ja siihen sisältyviä suunnitelmia (esim. väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä suojaamisen suunnitelma ja kriisisuunnitelma).

Asiantuntijaryhmä kootaan erikseen kutakin oppilashuollollista asiaa varten. Asiantuntijaryhmän kokoaja vastaa, että ryhmällä on toimintaansa varten oppilaan tai jos hänellä itsellään ei ole edellytyksiä arvioida suostumuksensa merkitystä huoltajan kirjallinen suostumus.>[linkki](#)<

Kunkin koulun vuosisuunnitelmassa ja koulun kotisivuilla kuvataan koulukohtainen tai lähikoulujen yhdessä toteuttama monialainen oppilashuollon yhteistyö.

5.4.2 Yhteisöllinen oppilashuolto

Oppilashuolto on tärkeä osa perusopetuksen toimintakulttuuria. Yhteisöllisessä oppilashuoltotyössä seurataan, arvioidaan ja kehitetään kouluyhteisön ja oppilasryhmien hyvinvointia. Lisäksi huolehditaan kouluympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä.¹⁶ Yhteisöllisten toimintatapojen kehittämisessä tehdään yhteistyötä oppilaiden, huoltajien sekä muiden lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa.

Oppilaiden ja huoltajien osallisuus ja kuulluksi tuleminen on yhteisöllisessä oppilashuollossa tärkeää ja hyvinvointia vahvistavaa. Oppilaiden osallisuuden edistäminen on opetuksen järjestäjän tehtävä.¹⁷ Oppilashuolto luo kouluyhteisössä edellytyksiä yhteenkuuluvuudelle, huolenpidolle ja avoimelle vuorovaikutukselle. Osallisuutta lisäävät toimintatavat edesauttavat myös ongelmien ennalta ehkäisyä, niiden varhaista tunnistamista ja tarvittavan tuen järjestämistä.

Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön¹⁸. Siihen kuuluu fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on oppilaiden ja henkilökunnan turvallisuuden varmistaminen kaikissa tilanteissa. Rauhallinen ilmapiiri edistää työrauhaa. Koulun järjestyssäännöt lisäävät kouluyhteisön turvallisuutta, viihtyisyyttä ja sisäistä järjestystä¹⁹. Opetuksen järjestäjä laatii suunnitelman oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä osana koulukohtaista oppi-

¹⁶ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 4 § 1 mom.

¹⁷ Perusopetuslaki 47a§ 1 mom. (1267/2013)

¹⁸ Perusopetuslaki 29 § 1 mom. (1267/2013)

¹⁹ Perusopetuslaki 29 § 4 ja 5 mom. (1267/2013)

lashuoltosuunnitelmaa. Opettaja tai rehtori ilmoittaa koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta tilanteeseen osallistuneiden huoltajille.²⁰

Koulurakennuksesta sekä opetustiloista ja -välineistä huolehtiminen ylläpitää ympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta. Koulu yhteisöllä on yhtenäiset toimintatavat eri oppimisympäristöissä tapahtuvaa opetusta ja välitunteja varten. Eri oppiaineiden opetukseen laadittuja turvallisuusohjeita noudatetaan. Opetuksen järjestäjä varmistaa, että oppilaan oppimisympäristö työelämään tutustumisen aikana on turvallinen. Koulu ympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta sekä koulu yhteisön hyvinvointia edistetään ja seurataan jatkuvasti. Niitä arvioidaan kolmen vuoden välein toteutettavissa tarkastuksissa²¹. Turvallisuuden edistämiseen kuuluvat myös koulukuljetuksia, tapaturmien ennaltaehkäisyä ja tietoturvallisuutta koskevat toimintatavat.

5.4.2 Yhteisöllinen oppilashuolto Kuopion kaupunki

Kunkin koulun tai lähikoulujen yhteisöllistä oppilashuoltotyötä tekevien ryhmien ja toimijoiden toiminta kuvataan vuosittain koulun lukuvuosisuunnitelmassa ja koulun kotisivuilla.

5.4.3 Yksilökohtainen oppilashuolto

Yksilökohtaisella oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaalle annettavia kouluterveydenhuollon palveluja, oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista oppilashuoltoa.²² Kouluterveydenhuollossa toteutettavat laajat terveystarkastukset sekä muut määräaikaistarkastukset ovat osa yksilökohtaista oppilashuoltoa ja niistä tehtävät yhteenvedot tuottavat tietoa myös yhteisöllisen oppilashuollon toteuttamiseen.

Yksilökohtaisen oppilashuollon tavoitteena on seurata ja edistää oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Tärkeätä on myös varhaisen tuen turvaaminen ja ongelmien ehkäisy. Oppilaiden yksilölliset edellytykset, voimavarat ja tarpeet otetaan huomioon sekä oppilashuollon tuen rakentamisessa että koulun arjessa.

Yksilökohtainen oppilashuolto perustuu aina oppilaan sekä tarpeen niin vaatiessa huoltajan suostumukseen²³. Oppilaan osallisuus, omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti²⁴. Vuorovaikutus on avointa, kunnioittavaa ja luottamuksellista. Työ järjestetään niin, että oppilas voi kokea tilanteen kiireettömänä ja hän tulee kuulluksi. Oppilashuoltotyössä noudatetaan tietojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

Asian käsittely myös yksittäisen oppilaan tueksi koottavassa asiantuntijaryhmässä ja ryhmän kokoonpano perustuu oppilaan tai tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia oppilashuollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä.²⁵ Ryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa oppilaan asiassa tarpeellisiksi katsomiltaan asiantuntijoilta²⁶.

²⁰ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § 2 mom. 4-kohta ja perusopetuslaki 29 § 3 ja 7 mom. (1267/2013)

²¹ Terveystarkastuslaki (1326/2010) 16 § 2 mom. ja valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta

sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (338/2011) 12 §

²² Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 5 § 1 mom.

²³ Eduskunnan sivistysvaliokunnan mietintö 14/2013 vp.

²⁴ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 18 § 1 mom.

²⁵ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 19 § 1 ja 2 mom.

²⁶ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 19 § 3 mom. ja laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999) 26 § 3 mom.

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä laaditaan oppilashuoltokertomus. Ryhmän vastuuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot oppilashuoltokertomukseen. Kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet. Kertomus laaditaan jatkuvaan muotoon, joka etenee aikajärjestyksessä. Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki edellyttää, että kertomukseen kirjataan seuraavat asiat: ²⁷

- yksittäisen oppilaan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot,
- kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa,
- kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa,
- asian aihe ja vireille panija,
- oppilaan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset,
- toteutetut toimenpiteet kuten yhteistyö eri tahojen kanssa sekä aiemmat ja nykyiset tukitoimet,
- tiedot asian käsittelystä ryhmän kokouksessa, tehdyt päätökset ja niiden toteuttamissuunnitelma
- toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot.

Jos sivulliselle annetaan oppilashuoltokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.²⁸

Oppilashuoltokertomukset sekä muut oppilashuollon tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat tallennetaan oppilashuoltorekisteriin. Opetuksen järjestäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää edellä mainittua rekisteriä. Oppilashuoltorekisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä oppilasta taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä.²⁹

Kouluterveydenhuollon henkilöstö ja psykologit kirjaavat yksilökohtaisen oppilashuoltotyön säädetysti potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin. Vastaavasti oppilashuollon kuraattorit kirjaavat asiakastiedot kuraattorin asiakaskertomukseen.³⁰

Oppilaan yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä oppilashuollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi³¹. Lisäksi heillä on oikeus saada ja luovuttaa toisilleen sekä oppilaan opettajalle, rehtorille ja opetuksen järjestäjälle oppilaan opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot³². Tiedon luovuttaja joutuu harkitsemaan esimerkiksi sitä, onko kysymys sellaisesta tiedosta, joka on välttämätön oppilaan tai muiden oppilaiden turvallisuuden varmistamiseksi. Luovutettava tieto voi koskea muun muassa sellaista oppilaan sairautta, joka tulee ottaa opetustilanteissa huomioon. Vaikka tiedon luovuttamiselle olisikin edellä todettu lain tarkoittama peruste, yhteistyön ja luottamuksen turvaamiseksi pyritään aina ensisijaisesti hankkimaan oppilaan tai huoltajan suostumus salassa pidettävän tiedon luovuttamiseen.

Jos oppilas siirtyy toisen opetuksen tai koulutuksen järjestäjän opetukseen tai koulutukseen, aikaisemman opetuksen järjestäjän on pyydettävä oppilaan tai tarvittaessa hänen huoltajansa suostumus

²⁷ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 5 § 2 mom. ja 20 § 1, 3 ja 4 mom.

²⁸ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 20 § 5 mom.

²⁹ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 21 § 1 mom. ja 22 § 1 mom.

³⁰ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 20 § 2 mom., laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992) 12 § ja laki sosiaalihuollon

asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)

³¹ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 23 § 2 mom. ³² Perusopetuslaki 40 § 2 mom. (1288/2013)

siihen, että uudelle opetuksen järjestäjälle voidaan siirtää oppilashuollon asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia oppilashuollon jatkuvuuden kannalta³³. Sen sijaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot toimitetaan salassapidon estämättä viipymättä toiselle opetuksen järjestäjälle tai lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjälle. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden opetuksen tai koulutuksen järjestäjän pyynnöstä.³⁴

5.4.3 Yksilökohtainen oppilashuolto Kuopion kaupunki

Kuopion kaupungissa kasvun ja oppimisen tuen vastuualue vastaa yksilökohtaisen oppilashuollon henkilöstön (kouluterveydenhuollon sekä oppilashuollon kuraattori- ja psykologipalvelut) resursoinnista kouluille.

Kunkin koulun yksilökohtaisen oppilashuoltotyön resurssit (työntekijät ja siihen työjärjestyksellisesti varattu aika niin oppilashuollon kuin opetushenkilöstön osalta) kuvataan vuosittain kunkin koulun lukuvuosisuunnitelmassa ja koulun kotisivuilla.

Opetuksen järjestäjänä Kasvun ja oppimisen palvelualue vastaa oppilashuoltorekisterin ylläpidosta lain edellyttämällä tavalla

5.4.4 Oppilashuoltosuunnitelmat

Opetussuunnitelma tulee oppilashuollon osalta laatia yhteistyössä kunnan sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä hoitavien viranomaisten kanssa³⁵. Oppilaille järjestetään mahdollisuus osallistua opetussuunnitelman ja siihen liittyvien suunnitelmien sekä koulun järjestyssäännön valmisteluun. Koulun oppilaskuntaa kuullaan ennen näiden suunnitelmien ja määräysten vahvistamista.³⁶ Valmistelutyössä tehdään yhteistyötä huoltajien ja tarvittaessa myös muiden viranomaisten ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Paikallisella tasolla oppilashuollon suunnitelmien kokonaisuus muodostuu kolmesta suunnitelmasta, jotka yhdessä ohjaavat oppilashuollon suunnittelua ja toteutusta. Suunnitelmat valmistellaan monialaisessa yhteistyössä. Suunnitelmat ovat:

- lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, johon kirjataan oppilashuoltoa koskeva osuus³⁷,
- paikalliseen opetussuunnitelmaan sisältyvä kuvaus oppilashuollosta³⁸ sekä
- koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma³⁹.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma sekä muut kunnan lasten ja nuorten hyvinvointia ja turvallisuutta koskevat linjaukset otetaan huomioon valmisteltaessa paikallisen opetussuunnitelman oppilashuoltoa koskevaa osuutta sekä koulukohtaisia oppilashuoltosuunnitelmia.

5.4.4 Oppilashuoltosuunnitelmat Kuopion kaupunki

Opetussuunnitelma on oppilashuollon osalta laadittu yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuoltoviranomaisten kanssa.

³³ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 23 § 3 mom.

³⁴ Perusopetuslaki 40 § 4 mom. (1288/2013)

³⁵ Perusopetuslaki 15 § 2 mom. (477/2003)

³⁶ Perusopetuslaki 47a § 1 ja 3 mom. (1267/2013)

³⁷ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 12 § ja lastensuojelulaki (417/2007) 12 § 1 mom.

³⁸ Perusopetuslaki 14 § 2 mom. (477/2003)

³⁹ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 §

Oppilaat pääsevät oppilaskunnan toiminnan kautta vaikuttamaan koulunsa opetussuunnitelman ja siihen liittyvien suunnitelmien sekä järjestyssääntöjen valmisteluun. Huoltajien osallisuus varmistetaan kunkin koulun toimintakulttuurin mukaisesti esim. vanhempaintoimikunnan, - yhdistyksen, yhteisöllisten vanhempainiltojen tai sähköisten kommentointi- ja osallistumismahdollisuuksien kautta. Valmistelutyöhön tarvittavat muut viranomaiset / yhteistyökumppanit kutsutaan yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään tai tarvittavat tiedot päivitetään aktiivisen yhteistyön kautta.

5.4.5 Paikallisesti päätettävät asiat ja koulukohtaisen oppilashuoltosuunnitelman laadinta

Opetussuunnitelmaan sisältyvä kuvaus oppilashuollosta

Opetussuunnitelmassa kuvataan perusopetuksen oppilashuollon paikallisen toteuttamisen tavoitteet ja toimintatavat. Siinä määritellään opetussuunnitelman yhteys lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan sekä koulukohtaisten oppilashuoltosuunnitelmien laadintaa ohjaavat linjaukset. Oppilashuoltosuunnitelmien laadintaa ohjaaviin linjauksiin on tarkoituksenmukaista sisällyttää suunnitelmien perusrakenne ja osa suunnitelmiin sisältyvistä asioista, jolloin turvataan suunnitelmien riittävä yhdenmukaisuus kaikissa kouluissa. Yhteisiä osuuksia täsmennetään ja täydennetään koulukohtaisesti.

Koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma⁴⁰

Opetuksen järjestäjä vastaa siitä, että oppilashuollon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten laaditaan koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma. Suunnitelma on laadittava yhteistyössä koulun henkilöstön, oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Oppilashuoltosuunnitelma voi olla myös kahden tai useamman koulun yhteinen. Suunnitelma tarkistetaan vuoden kuluessa siitä, kun kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on tarkistettu. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma hyväksytään kunkin kunnan kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa⁴¹.

Oppilashuoltosuunnitelmaa laadittaessa sovitaan menettelytavoista, joilla koulun henkilöstö, lapset ja huoltajat sekä tarvittavilta osin yhteistyötahot perehdytetään suunnitelmaan. Samalla sovitaan suunnitelmasta tiedottamisesta edellä mainituille.

Koulukohtaiseen oppilashuoltosuunnitelmaan sisällytetään seuraavat asiat:

1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut⁴²

Oppilashuoltosuunnitelmassa esitetään arvio koulun oppilashuollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista oppilashuoltopalveluista niiden yhdenvertaisen saatavuuden varmistamiseksi ja toiminnan tarkoituksenmukaiseksi kohdentamiseksi. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevien oppilashuoltopalvelujen määrä ilmoitetaan sen mukaisena, mitä ne ovat suunnitelmaa valmisteltaessa. Arviota voidaan tarpeiden muuttuessa tarkistaa.

Arvio oppilashuollon kokonaistarpeesta tukee koulun käytettävissä olevien resurssien kohdentamista yhteisölliseen ja yksilökohtaiseen oppilashuoltotyöhön sekä oppilashuollon yhteistyöhön. Arviossa otetaan huomioon oppilashuollon seurannassa, kehittämisessä ja toteuttamisessa vaadittava opetushenkilöstön ja oppilashuollon palveluiden asiantuntijoiden työpanos. Arviossa hyödynnetään

⁴⁰ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 §

⁴¹ Lastensuojelulaki 12 § 1 mom.

⁴² Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § 2 mom. 1-kohta

monipuolisesti lasten ja nuorten terveyttä ja hyvinvointia sekä elinoloja koskevaa seurantatietoa. Lisäksi huomioidaan koulu yhteisön ja -ympäristön tarpeet, asuinalueen erityispiirteet sekä tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrä koulussa. Arvion valmistelussa otetaan huomioon myös oppilailta ja huoltajilta sekä opetus- ja oppilashuoltohenkilöstöltä saatava tieto.

Oppilashuoltosuunnitelmaan sisällytetään arvio koulun käytettävissä olevista oppilashuoltopalveluista, joita ovat kouluterveydenhuolto- sekä psykologi- ja kuraattoripalvelut. Lisäksi suunnitelmassa kuvataan

- oppilashuollon palveluiden järjestäminen ja sen edellyttämä työn- ja vastuunjako sekä palvelujen toteuttamisessa tarvittava yhteistyö sekä
- oppilashuollon palveluiden kohdentaminen yksittäisiin oppilaisiin, koulu yhteisöön ja yhteistyöhön liittyviin tehtäviin sekä oppilashuollon kehittämiseen ja seurantaan.

2. Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat ⁴³

Oppilashuoltosuunnitelmassa kuvataan yhteisöllisen oppilashuollon kokonaisuus, josta ilmenee

- yhteisöllisen oppilashuollon järjestäminen ja sen toimintatavat koulu yhteisön ja -ympäristön terveellisyyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Tämän lisäksi oppilashuoltosuunnitelmassa kuvataan

- koulukohtaisen oppilashuoltoryhmän toimintatavat ja käytännöt,
- yhteistyö koulun ulkopuolisten lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa yhteisöllisen oppilashuollon kehittämisessä,
- yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa sekä jatko-opintojen suunnittelussa,
- yhteistyö ja käytännöt koulu ympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa,
- yhteistyö terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä,
- järjestyssäännöt,
- poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen,
- tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus,
- tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen,
- koulukuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevat ohjeet,
- suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä
- toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa.

Seuraavassa määritellään kahden viimeksi mainitun suunnitelman tarkempi sisältö:

a. Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä⁴⁴

Oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä laaditaan suunnitelma. Siinä otetaan huomioon sekä oppilaiden keskinäiset että oppilaiden ja aikuisten väliset vuorovaikutussuhteet koulussa. Suunnitelmassa kuvataan:

- kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäiseminen ja siihen puuttuminen,
- edellä mainittujen asioiden käsittely yhteisö-, ryhmä- ja yksilötasolla,

⁴³ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § 2 mom. 2-kohta

⁴⁴ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § 2. mom. 4-kohta ja perusopetuslaki 29 § 3 mom. (1267/2013)

- yksilöllinen tuki, tarvittava hoito, muut toimenpiteet ja jälkiseuranta sekä teon tekijän että sen kohteena olevan osalta,
- yhteistyö huoltajien kanssa,
- yhteistyö tarvittavien viranomaisten kanssa,
- suunnitelmaan perehdyttäminen ja siitä tiedottaminen henkilöstölle, oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille sekä
- suunnitelman päivittäminen, seuranta ja arviointi.

b. Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Oppilashuoltosuunnitelmassa määritellään toiminta äkillisissä kriiseissä, uhka- ja vaaratilanteissa. Kriisisuunnitelma valmistellaan yhteistyössä tarvittavien viranomaisten kanssa ottaen huomioon muut uhka-, vaara ja kriisitilanteita koskevat ohjeistukset kuten pelastussuunnitelma⁴⁵. Suunnitelmassa kuvataan:

- kriisitilanteiden ehkäisy, niihin varautuminen ja toimintatavat äkillisissä kriisitilanteissa,
- johtamisen periaatteet, yhteistyö sekä työn- ja vastuunjako kriisitilanteissa ja niihin varautumisessa,
- sisäisen ja ulkoisen sekä koulun ja opetuksen järjestäjän välisen tiedottamisen ja viestinnän periaatteet,
- psykososiaalisen tuen ja jälkihoidon järjestäminen,
- suunnitelmaan perehdyttäminen ja siitä tiedottaminen henkilöstölle, oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille,
- toimintavalmiuksien harjoittelu sekä
- suunnitelman arviointi ja päivittäminen.

3. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen ⁴⁶

Oppilashuoltosuunnitelmassa kuvataan yksilökohtaisen oppilashuollon kokonaisuus, josta ilmenee

- yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen lapsen ja nuoren kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen

seuraamiseksi ja edistämiseksi sekä yksilöllisen tuen toteuttamiseksi.

Tämän lisäksi oppilashuoltosuunnitelmassa kuvataan

- yhteistyö kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa,
- oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa,
- yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen sekä sairaalaopetuksen yhteydessä,
- oppilashuollon tuki kurinpitörangaistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä,
- asiantuntijaryhmän kokoaminen ja suostumuksen hankkiminen sekä ryhmän yhtenäiset menettelytavat yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelyssä,
- oppilashuoltokertomusten laatiminen ja säilytys sekä
- yhteistyö koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa kuten nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoito ja poliisi.

4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa ⁴⁷

⁴⁵ Pelastuslaki (379/2011) 15 § ja valtioneuvoston asetus pelastustoimesta (407/2011) 1 ja 2 §

⁴⁶ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § 2 mom. 2-kohta

⁴⁷ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § 2 mom. 3-kohta

Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa. Oppilashuoltosuunnitelmassa kuvataan oppilashuollon toimintatavat oppilaiden ja huoltajien osallisuuden edistämiseksi sekä yhteistyön järjestämiseksi. Suunnitelmassa kuvataan

- oppilaan ja huoltajan osallisuus yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilashuollon suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa sekä
- yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilashuollon periaatteista ja menettelytavoista tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille.

5. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen ⁴⁸

Opetuksen järjestäjä seuraa koulun oppilashuoltosuunnitelman toteutumista⁴⁹.

Oppilashuoltosuunnitelmassa kuvataan toimenpiteet suunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi⁵⁰. Näitä ovat seurannasta vastuussa oleva taho koulussa, seurattavat asiat ja käytettävät menetelmät tietojen kokoamiseksi sekä seurannan aikataulu. Lisäksi kuvataan seurantatietojen käsittely ja hyödyntäminen koulun oppilashuollon kehittämisessä sekä keskeisistä tuloksista tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja tarvittaville yhteistyötahoille.

Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen on osa opetuksen järjestäjän omavalvontaa koskevaa tehtävää. Opetuksen järjestäjä vastaa yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen oppilashuoltopalveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa oppilashuollon kokonaisuuden omavalvonnan toteutumisesta⁵¹.

5.4.5. Paikallisesti päätettävät asiat ja koulukohtaisen oppilashuoltosuunnitelman laadinta Kuopion kaupunki

Opetussuunnitelmaan sisältyvä kuvaus oppilashuollosta Kuopion kaupunki

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on kuvattuna Kuopion lapsi- ja nuorisopoliittisessa ohjelmassa.

Tämän mukaan lasten ja nuorten hyvinvointia ja koulussa viihtymistä lisätään tuomalla kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajan palveluja koulupäivään sekä mahdollistamalla lasten ja nuorten osallistuminen heitä koskevaan päätöksentekoon. Tätä kautta perusopetuksen yhteisöllinen oppilashuolto nivoutuu kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan ja sen tavoitteena on oppilaiden kaikenpuolinen oppimisen ja hyvinvoinnin tukeminen ja turvaaminen.

Kuopiossa oppilashuoltosuunnitelman perusrakenne seuraa valtakunnallista rakennetta. Koulut noudattavat Kuopion kaupungin koulukohtaista oppilashuoltosuunnitelmaa ja täydentävät / täsmentävät sitä niiltä osin kuin tässä luvussa erikseen määritellään.

⁴⁸ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § 2 mom. 5-kohta

⁴⁹ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § 4 mom.

⁵⁰ Hallituksen esitys eduskunnalle oppilas- ja opiskelijahuoltolaiksi 67/2013

⁵¹ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 26 § 1 mom.

KOULUKOHTAINEN OPPILASHUOLTOSUUNNITELMA KUOPION KAUPUNKI

1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut

2. Yhteisöllinen oppilashuolto, toimintatavat ja oppilashuoltoon liittyvät kuvaukset, ohjeet ja suunnitelmat

Kuvaukset

- koulukohtaisen oppilashuoltoryhmän toimintatavat ja käytännöt
- yhteistyö terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä
- järjestyssäännöt
- jne

Ohje

tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäisemiseksi ja käyttöön puuttumisesta

Ohje

koulukuljetusten odotusaikojen ja turvallisuuden takaamiseksi

Suunnitelma

oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Suunnitelma

toiminnasta äkillisissä kriiseissä, ja uhka- ja vaaratilanteissa

(Kriisisuunnitelma)

3. Yksilökohtainen oppilashuolto

4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

5. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuranta

1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut Kuopion kaupunki

Koulukohtaisen oppilashuollon arviointiin sisällytetään arvio koulun käytettävissä olevista oppilashuoltopalveluista, joita ovat kouluterveydenhuolto- sekä psykologi- ja kuraattoripalvelut. >liite/linkki<. Arvion valmistelussa otetaan huomioon myös oppilailta ja huoltajilta sekä opetus- ja oppilashuoltohenkilöstöltä saatava tieto.

Oppilashuollon palvelujen järjestäminen

Kuopion kaupungissa oppilashuollon palvelut järjestää Kasvun ja oppimisen palvelualueen Kasvun ja oppimisen tuki.

Kouluterveydenhuollon palvelut

Kouluterveydenhoitajat ja lääkärit toimivat kouluilla (yksityiskoulut mukaan lukien)

Kansanterveysasetuksen (338/2011) ja kouluterveydenhuollon laatusuosituksen edellyttämällä volyymillä, 1 th / 600 oppilasta tai vastaavasti yhtä viikkotyöpäivää kohti 120 oppilasta. Läsnäolo kouluilla riippuu koulun koosta. Vastaavasti koululääkärillä 500 oppilasta/ 1 viikkotyöpäivä. Läsnäolo kouluilla edellyttää sitä, että kouluterveydenhoitajalle, koululääkärille että muulle oppilashuollolle järjestetään riittävät ja asianmukaiset työskentelytilat.

Kouluterveydenhuollon tavoitteena on koko kouluyhteisön hyvinvoinnin ja oppilaiden terveyden edistäminen sekä terveen kasvun ja kehityksen tukeminen yhteistyössä vanhempien, oppilaiden, opettajien ja oppilashuollon muun henkilöstön kanssa.

Kansanterveysasetuksen mukaan oppilaalle järjestetään terveystarkastus jokaisella vuosiluokalla eli oppilaalle tehdään peruskoulun aikana yhteensä yhdeksän terveystarkastusta. Laajat terveystarkastukset järjestään koulun alkaessa 1.luokalla, murrosiän alkaessa 5.luokalla ja peruskoulun loppuvaiheessa jatkoopintoihin valmistauduttaessa 8.luokalla. Tarvittaessa erityisen tuen tarpeen arvioimiseksi ja toteuttamiseksi järjestään lisä- ja kotikäyntejä. Muita kotikäyntejä ja ryhmätilaisuuksia voidaan myös järjestää tarpeen mukaan

Koulupsykologi- ja kuraattoripalvelut

Kaikilla Kuopion kaupungin kouluilla on nimetty koulupsykologi- ja kuraattori. Työ tapahtuu pääasiassa kouluilla. Koulupsykologi- ja kuraattoripalvelut on alueellisesti jaettu ja järjestetty.

Psykologi- ja kuraattoripalveluilla tarkoitetaan oppilashuollon psykologin ja kuraattorin antamaa opiskelun ja koulunkäynnin tukea ja ohjausta.

Oppilashuollon palvelujen kohdentaminen, niiden kehittäminen ja seuranta

Kuopion kaupungissa oppilashuollon palvelut kohdennetaan sellaisen toimintakulttuurin ja yhteistyön luomiseen, joilla koko kouluyhteisössä edistetään oppilaiden oppimista, hyvinvointia, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta, osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä.

Oppilashuollon kehittäminen ja seuranta ovat monialaisen opiskeluhuollon ohjausryhmän ensisijaisena toiminnan ja kiinnostuksen kohteina. Ohjausryhmä määrittelee oppilashuoltotyön kehittämisen linjaukset ja painopisteet lain ja opetussuunnitelman puitteissa sekä seuraa oppilas- ja opiskelijahuoltoa Kuopion kaupungissa

2. Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat Kuopion kaupungin perusopetuksessa

Yhteisöllinen oppilashuolto järjestetään kussakin perusopetuksen koulussa tai lähikoulujen kesken yhteisöllistä oppilashuoltotyötä tekevän ryhmän toimesta. Tämän ryhmän vetäjänä toimii rehtori. Yhteisöllinen oppilashuoltotyö on ennen kaikkea toimintaa kouluyhteisön ja -ympäristön terveellisyyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Kuvaukset

Koulukohtainen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän kokoontumisia

varten varataan koulun kokoon ja toiminnan laajuuteen suhteutettuna tarpeellinen määrä tapaamisaikoja, jotta yhteisöllisen oppilashuollon tehtävät saadaan hoidettua, vähintään kuitenkin kaksi aikaa lukuvuodessa. Vuosittain tätä toimintaa kuvataan tarkemmin koulun vuosisuunnitelmassa ja kotisivuilla.

Yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa. Kuopiossa tehdään keskitetysti yhteistyötä koulun ulkopuolisten, lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien tahojen kanssa liikunta- ja kulttuuripolun kautta. Liikunta- ja kulttuuripolku tarjoaa eri luokka-asteille suunnitellut aktiviteetit ja yhteistä ohjelmaa.

Yhteisöllistä oppilashuoltoa kehittäessään koulut ovat yhteydessä esimerkiksi oman alueensa seurakuntiin, urheiluseuroihin, asukastupiin, museoihin, nuorisojärjestöihin ja poliisiin kutsuen em. yhteisöjä mukaan yhteistyöhön. Vuosittain tämä yhteistyö kuvataan kunkin koulun vuosisuunnitelmassa ja kotisivuilla.

Oppilaanohjauksen ja nivelvaiheiden yhteistyö. Oppilashuoltosuunnitelman mukainen yhteistyö oppilaan ohjauksessa, koulutuksen siirtymävaiheissa sekä jatko-opintojen suunnittelussa kuvataan opetussuunnitelman luvussa 5.2.

Kouluympäristön ja kouluyhteisön hyvinvointi. Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuus sekä kouluyhteisön hyvinvointi tarkastetaan joka kolmas vuosi oppilaiden ja henkilöstön terveyden edistämiseksi. Tarkastus tehdään yhteistyössä koulun ja sen oppilaiden, kouluterveydenhuollon, terveystarkastajan, henkilöstön työterveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa (Kansanterveyslaki 380/2009, 12§)

Yhteistyö kouluterveydenhuollon ja terveystiedon opetuksessa. Kouluterveydenhuollon henkilöstö osallistuu opetussuunnitelman valmisteluun ja terveystiedon opetukseen yhteisen sopimuksen mukaan. Yhteistyötä terveysneuvonnan ja terveystiedon opetuksen välillä tehdään esimerkiksi terveydenhoitajan tietoiskujen tai oppituntivierailujen kautta.

Kouluterveydenhoitaja on koululaisten ja kouluyhteisön terveyden edistämisen asiantuntija, oppilaiden ja vanhempien tukija sekä omalta osaltaan myös huolien havaitsija sekä jatkotutkimuksiin ja -hoitoon ohjaaja. Koululääkäri toimii kouluterveydenhuollon lääketieteellisenä asiantuntijana.

Järjestyssäännöt. Koululla on rehtorin vahvistamat järjestyssäännöt. Järjestyssääntöjen laadinnassa on kuultu henkilökuntaa, oppilaita ja huoltajia.

Poissaolot. Poissaolojen seuraamiseen, niistä ilmoittamiseen ja niihin puuttumiseen on Kuopion koulutoimelle luotu oma malli. Malli ohjaa koulun toimintaa oppilaiden poissaoloihin puuttumisessa. >linkki<

Koulutapaturmat ja ensiapu. Koulutapaturmien ehkäisystä ja ensiavusta on koulukohtaiset suunnitelmat, jotka laaditaan kouluterveydenhuollon henkilöstön, opetushenkilöstön ja oppilaiden yhteistyönä. Niin opetushenkilöstön kuin koulun muun henkilöstön ja oppilaiden on oltava selvillä siitä, miten toimitaan tapaturman sattuessa, minne oppilas ohjataan hoitoon ja kenelle tästä on ilmoitettava. Jokaisessa koulussa tulee olla tarkoituksenmukainen ensiapuvälineistö. Välineistön kunnosta ja täydentämisestä huolehtivat koulu- ja terveydenhuoltohenkilöstö yhdessä.

Ohje tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäisemiseksi ja käyttöön puuttumiseksi, Kuopion kaupunki

Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen voidaan koulussa jakaa kolmeen osaan: ennaltaehkäisevään työhön, varhaiseen puuttumiseen ja toimintatapoihin, joita sovelletaan ongelmatilanteissa.

Pelkkää valistusta syvemmälle menevää ennaltaehkäisyä on siis kaikenlainen nuorten hyvinvoinnin tukeminen: sosiaalisten taitojen opettelu, turvallisuutta ja yhteenkuuluvuuden tunnetta lisäävien traditioiden ylläpitäminen, itsetunnon tukeminen, mielekäs tekeminen, onnistumisen kokemukset, seikkailunhalun tyydyttäminen myönteisillä tavoilla, selkeät säännöt ja sopimukset. Elämänhallintataitojen opettelu on erittäin merkittävä ehkäisevän päihdetyön muoto.

Jokainen koulun aikuinen puuttuu välittömästi havaittuun päihteiden käyttöön ja sitoutuu toimimaan yhteisten sopimusten mukaisesti.

Kuopion koulujen toimintamallit ongelmatilanteissa

Oppilas tavattu tupakoimasta. Asia saatetaan luokanopettajan/-ohjaajan tietoon, joka keskusteleo oppilaan kanssa ja on yhteydessä huoltajaan. Kurinpidolliset toimenpiteet tehdään järjestyssääntöjen mukaisesti.

Tieto oppilaan päihdekokeilusta /-ongelmasta. Asia saatetaan luokanopettajan/-ohjaajan tietoon, joka keskusteleo oppilaan kanssa ja on yhteydessä huoltajaan. Jatkotoimenpiteet toteutetaan oppilashuoltotyön yksilöllisten toimintaohjeiden mukaisesti.

Oppilas päihtyneenä koulussa. Jos oppilas tavataan koulussa päihteiden alaisena, havainnon tehnyt aikuinen ottaa työparikseen toisen aikuisen (esim. luokanopettajan/-ohjaajan, terveydenhoitajan,

rehtorin). Oppilaan huoltaja kutsutaan koululle selvittämään tilannetta, jonka jälkeen heidät ohjataan terveyskeskuksen omalääkärille.

Koulumatkojen ja koulukuljetusten turvallisuutta koskeva ohje, Kuopion kaupunki

Koulumatkat ovat tärkeä osa lasten ja nuorten päivittäistä liikkumista. Lisäksi oppilaiden saattaminen koulujen pihoilta lisää liikennettä koulujen läheisyydessä heikentäen jalan ja pyörällä tulevien oppilaiden turvallisuutta. Näin ollen Kuopion kaupunki suosittelee, että koulumatkat kuljetaan ensisijaisesti kävellen tai pyöräillen, mikäli tämän matkan pituus huomioiden on mahdollista. Huoltajan vastuulla on opettaa oppilaalle turvallinen koulureitti ja tapa kulkea liikenteessä. Tieliikennelain mukaan jalankulkijan on pimeään aikaan yleensä käytettävä asianmukaista heijastinta.

Oppilaat voivat pyöräillä kouluun 3. luokasta lähtien – sitä pienemmät ainoastaan huoltajan luvalla >linkki< . Lain mukaan pyöräilijän on ajon aikana käytettävä asianmukaista suojakypärää. Pyöräilykypärän käyttö on oppilaan huoltajan vastuulla. Lisäksi huoltajan vastuulla on huolehtia oppilaan polkupyörän ja suojakypärän turvallisuudesta (heijastimet, jarrujen toimivuus ja suojakypärän kunto). Polkupyörä on ajoneuvo ja lain mukaan pimeään tai hämärään aikaan ajettaessa on kaikissa ajoneuvoissa käytettävä ajovaloja. Koulu ei vastaa polkupyörille tai suojakypärälle koulupäivän aikana tapahtuneista vahingoista tai ilkivallasta.

Koulukuljetuksen saavat ne oppilaat, joilla on siihen perusopetuslain 32 §:n mukainen oikeus. Koulukuljetus järjestetään oppilaan lähikouluun, jos esi- tai perusopetuksen 1 - 2-luokkalaisen koulumatka on yli 3 kilometriä. Muille oppilaille järjestetään koulukuljetus, jos matka on yli 5 kilometriä. Koulukuljetus järjestetään myös, jos koulumatka on vaarallinen tai jos oppilas tarvitsee koulukuljetuksen lääkärin/koulupsykologin lausunnon perusteella.

Koulumatka mitataan kotiportilta kouluportille lyhintä mahdollista jalankulkukelpoista reittiä käyttäen. Oppilas voidaan velvoittaa kulkemaan omin neuvoin osan koulumatkasta. Oppilaan itse kuljettava matka koulukuljetusreitillä varten voi olla enimmillään kolme kilometriä. Päivittäiseen koulumatkaan käytettävä aika odotuksineen saa kestää enintään 2,5 tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään 3 tuntia. Koulumatkaan käytettävän ajan laskemiseen käytetään muun muassa linja-autoliikenteen aikatauluja.

Yhteishuoltajuudessa oleville oppilaille koulumatkat korvataan em. perusteiden ainoastaan lähikouluun, johon oppilas vakituisten osoitteensa mukaan kuuluu. Huoltajien tehtävänä on huolehtia lapsen saattamisesta kunnan järjestämään kuljetukseen sekä tukea lapsen kodin ulkopuolella tapahtuvaan liikkumiseen liittyvää itsenäistymistä.

Mikäli oppilas käy huoltajan pyynnöstä muuta kuin lähikouluun, oppilaaksi ottamisen edellytys on, että huoltaja vastaa koulukuljetuksesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Huoltaja vastaa mahdollisista koulukuljetuskustannuksista muuhun kuin omaan lähikouluun. Huoltaja vastaa koulukuljetuskustannuksista myös, kun oppilas tarvitsee sairauden tai vapaa-ajan tapaturman vuoksi kuljetuksen kouluun.

Koulukuljetuksessa noudatetaan opetushallituksen julkaiseman Koulukuljetusoppaan (<http://www.oph.fi/julkaisut/2011/koulukuljetusopas.pdf>) suosituksia turvallisuudesta ja kuljettajan kasvatustehtävästä sekä oppilaan velvollisuuksista liittyen käyttäytymiseen. Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan. Ohjeet koulukuljetuksista löytyvät Kuopion kaupungin /perusopetuksen internet-sivuilta.

Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä,⁵² Kuopion kaupunki

Kuopion kouluissa on oma ohjelma/ suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä ja näiden tilanteiden edelleen hoitamiseksi. (KiVa-koulu, VerSo tai vastaava johdonmukainen ohjelma/ suunnitelma, jossa otetaan huomioon niin oppilaiden keskinäiset kuin oppilaiden ja aikuisten väliset vuorovaikutussuhteet). Käytettävä ohjelma sekä henkilökunnan, oppilaiden, huoltajien ja yhteistyötahojen tiedottaminen ja perehdyttäminen siihen määritellään koulun vuosisuunnitelmassa.

Suunnitelmassa kirjataan joko taulukko- >linkki< tai tekstimuodossa sovittujen menettelytapojen pääpiirteittäinen kuvaus:

- kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäiseminen ja siihen puuttuminen,
- edellä mainittujen asioiden käsittely yhteisö-, ryhmä- ja yksilötasolla,
- yksilöllinen tuki, tarvittava hoito, muut toimenpiteet ja jälkiseuranta sekä teon tekijän että sen kohteena olevan osalta,
- yhteistyö huoltajien kanssa,
- yhteistyö tarvittavien viranomaisten kanssa,
- suunnitelman päivittäminen, seuranta ja arviointi.

Suunnitelma toiminnasta äkillisissä kriiseissä, ja uhka- ja vaaratilanteissa, Kuopion kaupunki

Äkillisiä kriisi-, uhka- ja vaaratilanteissa varten jokaisella koululla on kriisisuunnitelma. Tämä suunnitelman pohja >linkki< on valmisteltu yhteistyössä eri viranomaisten kanssa ottaen huomioon muut uhka-, vaara ja kriisitilanteita koskevat ohjeistukset kuten pelastussuunnitelma⁵³. Koulun kriisisuunnitelma päivitetään vuosittain

Suunnitelmassa kuvataan:

- kriisitilanteiden ehkäisy, niihin varautuminen ja toimintatavat äkillisissä kriisitilanteissa,
- johtamisen periaatteet, yhteistyö sekä työn- ja vastuunjako kriisitilanteissa ja niihin varautumisessa,
- sisäisen ja ulkoisen sekä koulun ja opetuksen järjestäjän välisen tiedottamisen ja viestinnän periaatteet,
- psykososiaalisen tuen ja jälkihoidon järjestäminen,
- suunnitelmaan perehdyttäminen ja siitä tiedottaminen henkilöstölle, oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille,
- toimintavalmiuksien harjoittelu sekä
- suunnitelman arviointi ja päivittäminen.

⁵² Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § 2. mom. 4-kohta ja perusopetuslaki 29 § 3 mom. (1267/2013)

⁵³ Pelastuslaki (379/2011) 15 § ja valtioneuvoston asetus pelastustoimesta (407/2011) 1 ja 2 §

3. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen,⁵⁴ Kuopion kaupunki

Yksilökohtainen oppilashuollon kokonaisuus rakentuu seuraavasti koulun ja Kasvun ja Oppimisen tuen yhteistyönä.

Kuraattori- ja psykologipalvelut. Jos koulun tai oppilashuollon työntekijä arvioi, että oppilaan opiskeluvaikeuksien tai sosiaalisten tai psyykkisten vaikeuksien ehkäisemiseksi taikka poistamiseksi tarvitaan oppilashuollon psykologi- tai kuraattoripalveluja, hän ottaa viipymättä yhteyttä oppilashuollon psykologiin tai kuraattoriin yhdessä oppilaan kanssa, sekä antaa tiedossaan olevat tuen tarpeen arvioimiseksi tarvittavat tiedot. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, opiskelijalle annetaan tieto yhteydenotosta ja tarjotaan mahdollisuutta keskustella yhteydenottoon liittyvistä asioista laissa säädettyssä määräajassa. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun järjestetään opiskelijalle myös opiskelijan huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella, jollei kyseessä ole yhteydenottajan neuvonta ja ohjaus tai jos keskustelun järjestäminen on muusta syystä tarpeetonta.

Oppilashuollon psykologin tai kuraattorin arvion perusteella opiskelijalle järjestetään riittävä tuki ja ohjaus hänen opiskeluunsa ja kehitykseensä liittyvien vaikeuksien ehkäisemiseksi ja poistamiseksi. Tarvittaessa oppilas ohjataan saamaan muita oppilashuollon palveluja tai muuta erityisen tuen tarpeessa olevia lapsia ja nuoria tukevaa toimintaa. Yksilötapaamisista kertyvät asiakastiedot kirjataan kuraattorin asiakaskertomukseen tai psykologin potilaskertomukseen.

Monialaista yksilökohtaista oppilashuoltoa toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä ja siitä laaditaan oppilashuoltokertomus, kuten laissa säädetään.

Kouluterveydenhuollon laajat terveystarkastukset. Laaja-alaiset (1., 5. ja 8. lk.) ja määräaikaiset terveystarkastukset sekä seurantatutkimukset muodostavat kouluterveydenhuollon toiminnan rungon. Laaja-alaiseen tarkastukseen kutsutaan molemmat vanhemmat/huoltajat. Terveystarkastuksen kokonaisuuteen kuuluu opettajan arvio oppilaan tilanteesta koulussa sekä terveydenhoitajan ja lääkärin tapaaminen. Huoltajan kirjallisella suostumuksella opettaja arvioi oppilaan selviytymistä ja hyvinvointia koulussa. Lomakkeen avulla opettaja tai luokanvalvoja tuo terveystarkastukseen oman näkemyksensä oppilaan tilanteesta koulussa. Laaja-alaisessa tarkastuksessa selvitetään kokonaisvaltaisesti perheen terveyttä ja hyvinvointia sekä voimavaroja (elinoloja, kasvuympäristön turvallisuutta, perheenjäsenten merkittäviä sairauksia, terveystottumuksia sekä perhettä mahdollisesti kuormittavat tekijöitä kuten päihteet ja mielenterveysongelmat).

⁵⁴ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § 2 mom. 2-kohta

Muista määräaikaisista terveystarkastuksista ja oppilaan tapaamisista tiedotetaan vanhempia, joiden osallistuminen tarkastukseen on mahdollista. Seulontatutkimuksiin kuuluvat esimerkiksi kasvun- ja kehityksen yksilöllinen seuranta, ryhdin seuranta, näkö- ja kuulotutkimukset. Lisäksi kouluterveydenhuollossa seulotaan lasten ja nuorten mielialaa, päihteiden käyttöä sekä voimavaroja.

Oppilaan sairaanhoidon järjestäminen. Vastuu oppilaan sairaanhoidon järjestämisestä kuuluu huoltajalle. Lapsen sairaanhoidosta huolehtii terveyskeskuksen omalääkäri. Kouluterveydenhuolto antaa ensiavun ja järjestää mahdolliseen jatkohoitoon ohjaamisen koulupäivän aikana äkillisesti sairastuneille sekä koulutapaturmissa itsensä satuttaneille oppilaille.

Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen koulussa. Vastuu oppilaan koulupäivään vaikuttavasta sairaudesta ja sen vaatiman hoidon tiedottamisesta koululle kuuluu huoltajalle.

Vastuu oppilaan lääkityksestä kuuluu huoltajalle. Mikäli oppilas tarvitsee lääkitystä koulupäivän aikana ja tarvitsee siihen aikuisen apua, asiasta on erikseen sovittava ensisijassa terveydenhoitajan kanssa.

Saadakseen tarvitsemansa erityisruokavalion oppilaan huoltaja täyttää kouluravintolaan toimitettavan lomakkeen [>linkki<](#) toimien sen ohjeiden mukaan. Lomake toimitetaan kouluun aina uuden kouluvuoden alkaessa (syksyllä) ja tarpeen mukaan, jos oppilaan ruokavaliossa tapahtuu muutoksia.

Yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen sekä sairaalaopetuksen yhteydessä. Mikäli yksilöllisessä asiantuntija ryhmässä tulee ilmi koulunkäyntiin ja oppimiseen liittyviä asioita, jotka ovat välttämättömiä oppilaan opetuksen kolmiportaisen tuen, joustavan perusopetuksen tai sairaalaopetuksen järjestämisen kannalta, oppilashuollon työntekijät saavat kertoa niistä opetuksen järjestäjälle, jotta oppilaan tuki saadaan järjestettyä oppilasta hyödyttävällä tavalla.

Oppilashuollon tuki kurinpitörangaistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä. Oppilaalle, joka saa kurinpitörangaistuksen tai jolta evätään opetukseen osallistuminen, tarjotaan mahdollisuutta keskustella oppilashuollon työntekijän kanssa.

Asiantuntijaryhmä. Yksilökohtaisen monialaisen asiantuntijaryhmän kokoaa se oppilashuollon työntekijä, joka ensisijaisesti on saanut tietoonsa ko. oppilasasian. Koulussa tämä voi tarkoittaa esim. kouluterveydenhoitajaa, -kuraattoria, -psykologia, erityisopettajaa, oppilaanohjaajaa tai luokanopettajaa /-ohjaajaa. Asiantuntijaryhmän kokoaja vastaa, että ryhmällä on toimintaansa varten tarvittava oppilaan tai huoltajan kirjallinen suostumus [>linkki<](#). Asiantuntijaryhmä nimeää keskuudestaan vastuuhenkilön. Vastuuhenkilö kirjaa välttämättömät tiedot oppilashuoltokertomukseen [>linkki<](#). Mikäli sivulliselle annetaan oppilashuoltokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

Oppilashuoltokertomusten laatiminen ja säilytys. Oppilashuoltokertomus laaditaan lain (1287/2013) 20§ määräysten mukaisesti Kuopion kaupungin oppilashuoltokertomuspohjalle [>linkki<](#). Oppilashuoltokertomuksen laadinnasta vastaa kunkin yksilökohtaisen monialaisen asiantuntijaryhmän valittu vastuuhenkilö. Oppilashuoltokertomukset tallennetaan oppilashuoltorekisteriin, josta vastaa Kasvun ja Oppimisen palvelualue.

Yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa. Yksilöllisen asiantuntijaryhmän jäsenet voivat saada yksittäisen oppilaan asioiden hoitamiseen konsultaatioapua ulkopuolisilta palvelujentarjoajilta ja yhteistyökumppaneilta kuten esim. nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoido ja poliisi. Em. tahojen asiantuntijoita voidaan kutsua myös mukaan tapaamisiin oppilaan tai hänen huoltajansa asianomaisella kirjallisella luvalla.

4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa, Kuopion kaupunki ⁵⁵

Oppilashuoltoa toteutetaan Kuopion kouluissa aina yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa. Lapsi ja nuori elää kahden kasvuympäristön (koti ja koulu) vaikutuspiirissä ja on tärkeää, että nämä tahot tekevät yhteistyötä, jossa aito vuorovaikutus ja kohtaaminen ovat mahdollisia. Lähtökohtana on, että oppilas osallistuu itseään koskevien asioiden hoitamiseen ja päätöksiin oman kehitystasonsa mukaisesti. Huoltajien ja opetushuoltohenkilöstön tapaamisissa oppilas on aina läsnä ainakin sen aikaa, kun asioista keskustellaan ja oppilaan mielipidettä on syytä kuulla.

Oppilashuoltosuunnitelmassa kuvataan oppilashuollon toimintatavat oppilaiden ja huoltajien osallisuuden edistämiseksi sekä yhteistyön järjestämiksi. Suunnitelmassa kuvataan

- oppilaan ja huoltajan osallisuus yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilashuollon suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa sekä
- yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilashuollon periaatteista ja menettelytavoista tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille.

5. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen ⁵⁶Kuopion kaupunki

Opetuksen järjestäjänä Kasvun ja Oppimisen palvelualue seuraa koko kaupungin koulujen oppilashuoltosuunnitelmien toteutumista⁵⁷.

Koululla seurannasta vastaa siihen nimetty, oppilashuoltoon osallistuva opettaja yhdessä rehtorin kanssa. Vuosittain oppilashuoltosuunnitelman yhteisöllistä vaikuttavuutta seurataan peilaten sitä kouluyhteisön vuosisuunnitelmaan. Tiedot seurantaan kerätään koulun vuosisuunnitelman ja oppilashuollon toimintasuunnitelman toteumista.

Toteuma-/ seurantatiedot käsitellään ennen lukuvuoden loppua koulun oppilashuoltoryhmätyön arviointikokouksessa. Samassa kokouksessa laaditaan alustava suunnitelma seuraavan lukuvuoden oppilashuoltotyötä varten ja määritellään koulukohtainen kehittämiskohde / -kohteet, mikäli koulutuksen järjestäjä ei ole määrännyt kaikkia kouluja koskevia kehittämiskohteita. Laadittu suunnitelma tarkistetaan ja vahvistetaan seuraavan kouluvuoden alkaessa.

Kuluneen kouluvuoden keskeiset tulokset tiedotetaan kunkin koulun viestintäsuunnitelman mukaisesti.

Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen on osa Kasvun ja oppimisen palvelualueen omavalvontaa. Omavalvonta suoritetaan yhteistyössä opetustoimen ja Kasvun ja oppimisen tuen vastuussa olevien viranomaisten kanssa⁵⁸.

⁵⁵ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § 2 mom. 3-kohta

⁵⁶ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § 2 mom. 5-kohta

⁵⁷ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 13 § 4 mom.

⁵⁸ Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 26 § 1 mom.